

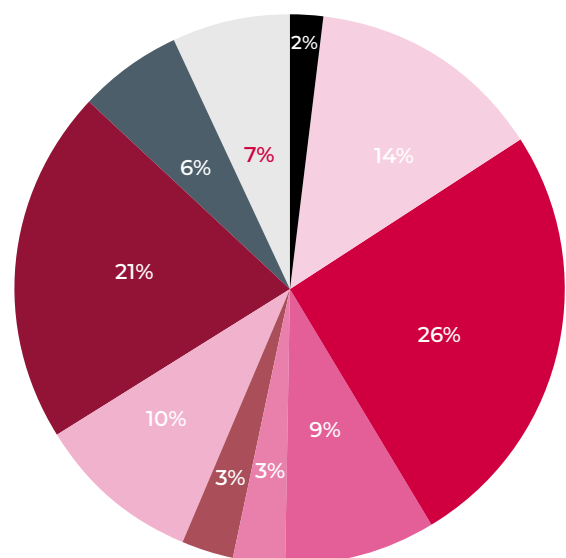
In welke beleidsdomeinen investeren gemeenten en hoe financieren ze investeringen?

De gemeenten investeren in heel wat domeinen. Met 26% gaat het grootste deel van de investeringen naar mobiliteit, wat nog maar eens het belang van het **wegennet** en het onderhoud ervan onderstreept. Verder besteden gemeenten in 2024 21% van hun investeringsbudget aan **cultuur en vrije tijd**, 10% aan **wonen en ruimtelijke ordening** en 14% aan **algemeen bestuur** (zie grafiek). Dat laatste domein omvat investeringen in administratieve gebouwen van het gemeentebestuur en in haar vastgoedpatrimonium.

De overige domeinen met een belangrijk pakket aan investeringen zijn **natuur en milieubeheer** (9%), met onder meer investeringen voor het rioleringsnet, **zorg en opvang** (7%) met investeringen voor ouderenzorg en kinderopvang en **leren en onderwijs** (6%), met vooral de renovatie en bouw van scholen, voornamelijk voor het lager onderwijs.

Gemeenten investeren doorgaans minder in bepaalde domeinen (zoals **veiligheid** met 3%), omdat deze taken zijn toevertrouwd aan gespecialiseerde lokale besturen zoals politie- en brandweerzones. Maar ook intercommunales voor economische expansie en voor afval- en waterbeheer nemen investeringen van de gemeenten over. Investeringen voor sport en patrimonium zijn dan vaak weer aan specifiek daarvoor opgerichte autonome gemeentebedrijven toevertrouwd. Gemeenten kunnen hen wel investeringssubsidies verstrekken.

- ALGEMENE FINANCIERING
- ALGEMEEN BESTUUR
- ZICH VERPLAATSEN EN MOBILITEIT
- NATUUR EN MILIEUBEHEER
- VEILIGHEIDSZORG
- ONDERNEMEN EN WERKEN
- WONEN EN RUIMTELIJKE ORDENING
- CULTUUR EN VRIJE TIJD
- LEREN EN ONDERWIJS
- ZORG EN OPVANG

Financiering van investeringen

De gemeentelijke investeringen worden traditioneel op 4 verschillende manieren gefinancierd:

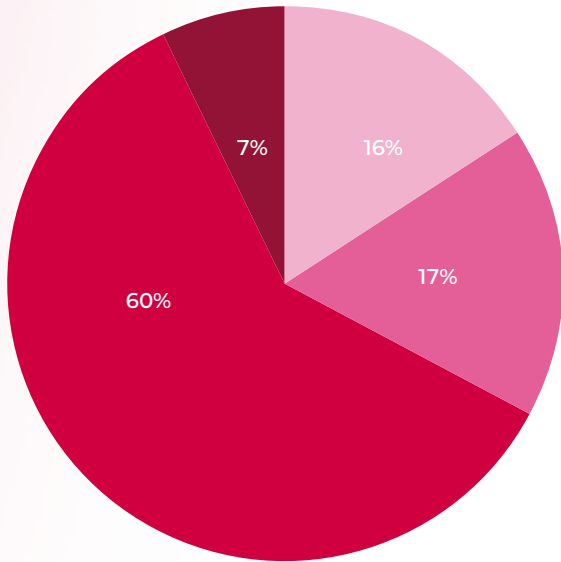
- **Leningen**, de traditionele financieringsvorm. Het voordeel van het aangaan van leningen is dat de betaling van investeringsprojecten wordt gespreid, zodat de lokale belastingplichtige niet onmiddellijk de volledige lasten moet dragen. Omdat inwoners gedurende jaren van de gerealiseerde investeringen kunnen genieten, is het ook logisch dat de lasten over de hele levensduur van de voorziening gespreid worden. In de budgettaire boekhouding volgens BBC maken leningen deel uit van de financieringsontvangsten.
- Herinvestering van de ontvangsten uit **de verkoop van patrimonium**. De opbrengst wordt in de budgettaire boekhouding volgens BBC geboekt bij de investeringsontvangsten. Economisch gezien wordt patrimoniumverkoop beschouwd als een vorm van desinvestering.
- **Investeringssubsidies**, vooral toegekend door Vlaanderen als ondersteuning van specifieke investeringsprojecten. De toelage of subsidie varieert naargelang van de aard van het project en de overheid die de subsidie toekent. Er zijn bijvoorbeeld specifieke subsidies voor de financiering van fietspaden (LEKP), voor het rioleringsnet en voor de restauratie van beschermde monumenten. In de budgettaire boekhouding volgens BBC gaat het dan om investeringsontvangsten.
- **Zelffinanciering**: via de exploitatie levert een overschot aan ontvangsten de gemeente extra middelen op (positieve autofinancieringsmarge in de BBC). Die marge kan ze rechtstreeks aanwenden om nieuw beleid te ontwikkelen, investeringen te doen of de kosten te dragen van een bijkomende lening (zie fiche 11). Sinds de invoering van de BBC in 2014 biedt de toezichthouder de mogelijkheid om investeringen los te koppelen van leningen. Wanneer **binnen het budget zelf middelen beschikbaar** zijn hoeft het bestuur die niet te lenen voor investeringsprojecten. Dit heeft zijn impact op de gemeenteschuld (zie fiche 29).

Enkele cijfers

- Leningen vormen zonder twijfel de grootste financieringsbron voor de gemeentelijke investeringen (zie grafiek). In de ramingen voor 2024 zorgen ze gemiddeld voor 60% van de financiering.
- De tweede financieringsbron zijn subsidies (17%).
- De opbrengst van de verkoop van patrimonium zorgt voor 16% van de financiële middelen.
- Zelffinanciering ten slotte vertegenwoordigt 7% van de financieringsbronnen.

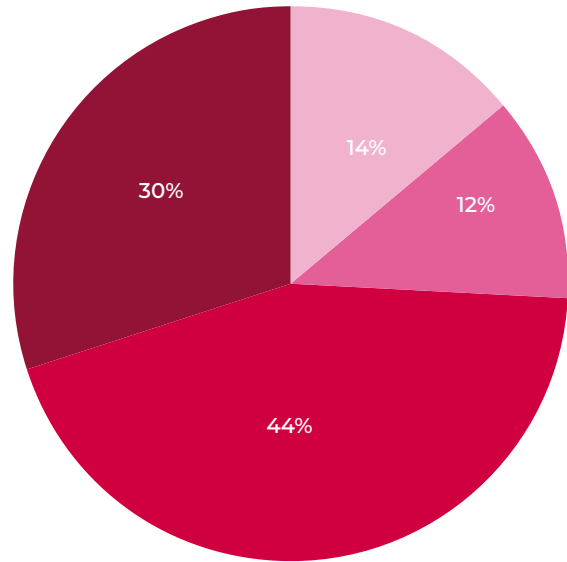
Deze percentages kunnen van jaar tot jaar sterk verschillen. De jaarrekeningen leveren bovendien een ander beeld op, omdat er doorgaans minder investeringen worden uitgevoerd dan er gepland waren voor datzelfde jaar. Tegelijk ligt ook de autofinanciering, het overschot in de exploitatie, doorgaans hoger in de jaarrekeningen dan geraamd.

2024 (meerjarenplan)

- VERKOOP PATRIMONIUM
- INVESTERINGSSUBSIDIES
- OP TE NEMEN LENINGEN
- AUTOFINANCIERING

2022 (jaarrekening)

- VERKOOP PATRIMONIUM
- INVESTERINGSSUBSIDIES
- OP TE NEMEN LENINGEN
- AUTOFINANCIERING